

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 73/22
Luksemburg, 4 maja 2022 r.

Wyrok w sprawie T-718/20
Wizz Air Hungary/Komisja (TAROM – pomoc na ratowanie)

Sąd utrzymał w mocy decyzję Komisji zatwierdzającą pomoc na ratowanie w wysokości 36,66 mln EUR przyznaną przez Rumunię przedsiębiorstwu lotniczemu TAROM

Pomoc ta jest zgodna z rynkiem wewnętrznym, ponieważ ma ona na celu uniknięcie trudności społecznych, jakie przerwanie świadczenia usług przez spółkę TAROM mogłoby spowodować dla skomunikowania rumuńskich regionów

W dniu 19 lutego 2020 r. Rumunia zgłosiła Komisji Europejskiej plan pomocy na ratowanie TAROM, rumuńskiego przedsiębiorstwa lotniczego prowadzącego działalność głównie w zakresie krajowego i międzynarodowego przewozu pasażerów, towarów i poczty. Zgłoszony środek miał postać pożyczki w kwocie 36 660 000 EUR przeznaczonej na zaspokojenie bieżących potrzeb finansowych spółki TAROM, podlegającej zwrotowi z upływem okresu sześciu miesięcy, z możliwością wcześniejszej częściowej spłaty.

Nie wszczynając formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE, decyzją z dnia 24 lutego 2020 r.¹ Komisja zakwalifikowała zgłoszony środek jako pomoc państwa zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE oraz wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji².

Przedsiębiorstwo lotnicze Wizz Air Hungary Zrt. („skarżąca”) wniosło skargę o stwierdzenie nieważności tej decyzji, **która została oddalona** przez dziesiątą izbę Sądu w składzie powiększonym. W swoim wyroku Sąd przedstawił wyjaśnienia dotyczące badania zgodności z rynkiem wewnętrznym pomocy na ratowanie i restrukturyzację w świetle przewidzianego w wytycznych warunku, zgodnie z którym pomoc taka powinna przyczyniać się do realizacji celu leżącego we wspólnym interesie. Sąd zbadał również w sposób bezprecedensowy przewidziany w tych wytycznych warunek, aby pomoc na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji została udzielona „pierwszy i ostatni raz”.

Ocena Sądu

W pierwszej kolejności Sąd oddalił zarzuty nieważności oparte na naruszeniu prawa, jakiego miała się dopuścić Komisja, podejmując decyzję o niewszczynianiu formalnego postępowania wyjaśniającego pomimo wątpliwości, jakie powinna była ona powziąć podczas wstępnej oceny zgodności zgłoszonej pomocy z rynkiem wewnętrznym.

W tym względzie skarżąca twierdziła w szczególności, że stwierdzenie zgodności zgłoszonej pomocy z rynkiem wewnętrznym jest sprzeczne z dwoma przewidzianymi w wytycznych warunkami, które muszą być spełnione, aby pomoc na ratowanie przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji mogła zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, a mianowicie (1) warunkiem dotyczącym przyczyniania się środka pomocy do realizacji celu leżącego we wspólnym interesie i (2) warunkiem, aby pomoc na ratowanie i restrukturyzację została udzielona „pierwszy

¹ Decyzja Komisji C(2020) 1160 final z dnia 24 lutego 2020 r. dotycząca pomocy państwa SA.56244 (2020/N) - Rumunia – Pomoc na ratowanie TAROM (Dz.U. 2020, C 310, s. 3).

² Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz.U. 2014, C 249, s. 1, „wytyczne”).

i ostatni raz”. Zdaniem skarżącej niespełnienie wskazanych warunków świadczy o istnieniu wątpliwości, które powinny być skłonić Komisję do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

Przed wszystkim Sąd przypomniał, że w przypadku gdy zgłoszona pomoc budzi wątpliwości co do jej zgodności z rynkiem wewnętrznym, Komisja jest zobowiązana wsząć formalne postępowanie wyjaśniające.

Następnie, jeśli chodzi o pierwszy z warunków mających zastosowanie do pomocy na ratowanie i restrukturyzację, na którego naruszenie się powołano, a mianowicie warunek dotyczący realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, Sąd stwierdził, że z pkt 43 wytycznych wynika, iż aby pomoc mogła zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie wytycznych, powinna ona przyczyniać się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie, ponieważ ma ona skutkować uniknięciem trudności społecznych lub zaradzeniem zawodności rynku. Znajduje to potwierdzenie w pkt 44 tych wytycznych, zgodnie z którym państwa członkowskie muszą wykazać, iż zaprzestanie działalności przez beneficjenta mogłoby wiązać się z poważnymi trudnościami społecznymi lub znaczącą zawodnością rynku, w szczególności poprzez wskazanie, że istnieje ryzyko przerwania świadczenia ważnej usługi, którą trudno jest zastąpić i w przypadku której konkurentom trudno byłoby zacząć ją świadczyć.

Zdaniem Sądu ze wskazanych punktów wytycznych wynika, że o ile zainteresowane państwo członkowskie musi wykazać, iż pomoc ma na celu uniknięcie trudności społecznych lub zaradzenie zawodności rynku, o tyle **nie jest ono zobowiązane do wykazania**, że w braku środka pomocy **pewne negatywne konsekwencje siłą rzeczy wystąpiłyby, lecz jedynie do wykazania, że konsekwencje takie mogą wystąpić**.

W odniesieniu do kwestii, czy Komisja powinna była powziąć wątpliwości co do istnienia ryzyka, że w braku zgłoszonego środka pomocy wystąpią trudności społeczne lub zawodność rynku, czy też co do tego, że środek ten ma na celu uniknięcie pojawienia się tych trudności lub zaradzenie im, Sąd stwierdził, że biorąc pod uwagę zły stan rumuńskiej infrastruktury drogowej i kolejowej, Komisja miała prawo uznać, że zapewniane przez spółkę TAROM **skomunikowanie regionów za pomocą krajowych połączeń lotniczych oraz skomunikowanie Rumunii z innymi państwami stanowią ważną usługę, której przerwanie mogłoby spowodować poważne trudności społeczne** lub zawodność rynku w rozumieniu pkt 44 lit. b) wytycznych.

W tym kontekście Sąd wyjaśnił ponadto, że chociaż przy badaniu istnienia pomocy państwa i jej zgodności z prawem może okazać się konieczne, by Komisja w razie potrzeby wyszła poza samo tylko badanie okoliczności faktycznych i prawnych podanych do jej wiadomości, to jednak nie można z tego wywnioskować, że do instytucji tej należy poszukiwanie, z własnej inicjatywy i w braku jakichkolwiek przesłanek w tym zakresie, wszelkich informacji, które mogą mieć związek z rozpatrywaną przez nią sprawą, nawet jeśli takie informacje są powszechnie dostępne.

W świetle tych wyjaśnień Sąd, po zbadaniu poszczególnych argumentów podniesionych przez skarżącą, doszedł do wniosku, że argumenty te nie są w stanie podważyć analizy Komisji potwierdzającej znaczenie spółki TAROM dla skomunikowania rumuńskich regionów oraz bardzo odczuwalne skutki dla tych regionów, z jakimi wiązałoby się zaprzestanie działalności przez ową spółkę. Wynika z tego, że **Komisja** mogła już na tej podstawie i nie mając wątpliwości **dojść do wniosku, że zgłoszona pomoc spełnia wymogi** przewidziane w pkt 43 i 44 wytycznych.

Wreszcie w odniesieniu do drugiego warunku mającego zastosowanie do pomocy na ratowanie i restrukturyzację, którego naruszenie zostało podniesione przez skarżącą, a mianowicie warunku, aby pomoc została udzielona „pierwszy i ostatni raz”, Sąd przypomniał, że zgodnie z pkt 70 wytycznych tego rodzaju pomoc można przyznać zagrożonemu przedsiębiorstwu tylko w odniesieniu do jednego działania restrukturyzacyjnego. W tym kontekście pkt 71 wytycznych przewiduje w szczególności, że w przypadku gdy przedsiębiorstwo skorzystało już z pomocy na ratowanie lub restrukturyzację, Komisja zezwala na udzielenie nowej pomocy tylko wtedy, gdy upłynęło co najmniej 10 lat (1) od dnia przyznania wcześniejszej pomocy (2) od dnia zakończenia

okresu wcześniejszej restrukturyzacji lub (3) od dnia wstrzymania realizacji planu wcześniejszej restrukturyzacji.

W tym względzie Sąd zwrócił uwagę, że chociaż spółka TAROM korzystała do 2019 r. z wdrażania pomocy na restrukturyzację w formie pożyczki i szeregu gwarancji dotyczących innych zaciągniętych przez nią pożyczek, to jednak pomoc ta została przyznana w latach 1997–2003 i że wszystkie gwarancje dotyczące tych pożyczek zostały uruchomione bezpośrednio po ich przyznaniu. Ponieważ faktyczne przekazanie zasobów nie ma decydującego znaczenia dla ustalenia daty przyznania pomocy, zdarzenie pierwsze przewidziane w pkt 71 wytycznych, czyli upływ co najmniej 10 lat od dnia przyznania wcześniejszej pomocy na restrukturyzację, zostało zatem wykazane.

Jeśli chodzi o zdarzenia drugie i trzecie przewidziane w pkt 71 wytycznych, a mianowicie upływ mniej niż 10 lat od zakończenia okresu wcześniejszej restrukturyzacji lub wstrzymania realizacji wcześniejszego planu restrukturyzacji, Sąd stwierdził, że **pojęcie „okresu restrukturyzacji” odnosi się do okresu, w którym zostały podjęte działania restrukturyzacyjne**, i który jest zasadniczo odrębny od okresu, w trakcie którego wdrażany jest środek pomocy państwa towarzyszący tym działaniom. Tymczasem, naruszając reguły dotyczące spoczywającego na skarżącej ciężaru dowodu, nie przedstawiła ona żadnego dowodu ani poszlaki, które świadczyłyby o tym, że okres wcześniejszej restrukturyzacji zakończył się później niż 10 lat przed przyznaniem zgłoszonego środka pomocy.

Jeśli chodzi o pojęcie „planu restrukturyzacji”, Sąd wyjaśnił ponadto, że okoliczność, iż pomoc na restrukturyzację jest związana z planem restrukturyzacji, nie oznacza, że pomoc ta sama w sobie stanowi część tego planu restrukturyzacji, a wręcz przeciwnie, istnienie rzeczonego planu stanowi warunek niezbędny do tego, aby można było uznać taką pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Sąd oddalił zatem także argument skarżącej, zgodnie z którym okoliczność, iż pomoc na restrukturyzację przyznana spółce TAROM w latach 1997–2003 była wdrażana do 2019 r., oznacza, że związany z tą pomocą plan restrukturyzacji również był realizowany do 2019 r.

Wobec powyższego Sąd oddalił również argumenty skarżącej, w myśl których Komisja naruszyła prawo, podejmując decyzję o niewszczygnięciu formalnego postępowania wyjaśniającego pomimo wątpliwości, jakie powinna była ona powziąć podczas wstępnej oceny warunku, aby pomoc na ratowanie i restrukturyzację została udzielona „pierwszy i ostatni raz”.

W drugiej kolejności Sąd **oddalił** zarzut oparty na naruszeniu ciężącego na Komisji obowiązku uzasadnienia, a w konsekwencji **oddalił on skargę w całości**.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793